

No més drets sense devers.
No més devers sense drets.
Els drets individuals són imprescriptibles. Ilegisla-
bles é INGARANTIBLES. •
Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és co-
metre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba allí hont comença la lliber-
tat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui à un altre. •
L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat y à la sombra de sas riquesas mal adquiridas persegueix à qui critica sos vicis y la societat qu'els consent, és un dels sers més envilitts, degradats y despre-
ciables de la Naturalesa. •

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis lliberals més avansats, sense mixtificacions ni atenuants de cap mena, tant si es veu perseguida per hipòcritas farsants, com si sent l'aplaus de la gent verdaderament honrada y digna. •
LA TRAMONTANA en política defensa sempre al més avansat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. •
LA TRAMONTANA no està afiliada à cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema llei

LA TRAMONTANA és el periòdic qu'és publica en idioma català més avansat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 pesseta trimestre.—Estranger, 2
Las suscripciones se pagan por anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.º, BARCELONA
Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surit à llum puntualment cada divendres

UN RESULTAT PREVIST

Entre morts y tupinadas y tot lo propi del cas, dirán qu'aquets s'en emportan la voluntat nacional.

SET DENUNCIAS

34 GROSSAS, 10 DOTZENAS Y 2 PARELLS DE MISSAS

Quan els catòlics asseguren que la misericòrdia divina és inagotable, a bon segur que deuen referirse a las vegades qu'es veu exercida per delegació directe del senyor Fiscal ó dels honorables membres de *La Fulla* y procurant posar á rotlló á sos contraris en idees.

Perquè, vaja, aixó d'havernos caigut demunt dels nostros números 602 y 603 la friolera de set noves denúncias, és verdaderament una font inagotable de calamitats am que la divina providencia deu tractar de posar á prova el nostro amor á las idees que professém y la resistencia que som capassos d'oposar á tal desfeita tempestat de persecucions.

Y per si aquestas noves denúncias y las que tenim pendents no fossin prou pera entontir al més pintat en materias criminals, s'ens acaba de fer revivre, y de'ntrarnos entre cap y coll, una de las tongadas de denúncias que dels nostros números del més d'Agost darrer feu *La Fulla* cap allá al Setembre de l'any passat, per una de las quals estiguérem al Octubre uns quants dias á la torre del carrer d'Amalia, fins qu'es feu aquella célebre fiança de 3.000 pessetas en metàllic, qu'encara dorm el dromir dels justos allá en algun recó de las caixas del Banc d'Espanya.

Doncs bé: ara ha tornat á ressucitar una altra d'aquellas causes formadas per denuncia particular de *La Fulla*, y per ella forem el dimars d'aquesta setmana cridats á declarar al jutjat d'instrucció del districte del Parc d'aquesta capital. Com nosaltros ja som gats vells en aquestas materias é hi sentim de nas de molt lluny, ens presentarem ja, pel que pogués ser, acompañats d'un fiador personal de més que reconeguda solvencia. Y, efectivament, ens toparem que s'havia ja dictat auto de presó baix fiança contra el *Dimoni gros* de LA TRAMONTANA, però... el fiador personal no servia, perquè la fiança que pera quedar en llibertat provisional el processat es demanava, era... ¡atenció! de

!!! 5.000 pessetas en metàllic!!!

¡Válgam las betas dels calsetots de sant Nin y sant Non y el forro del boix de la cotilla de santa Úrsula y las onze mil verges! En aquestos beneficis temps que correm, ¿á qui se li acut demanarnos una fiança metàllica equivalent á 34 grossas, 10 dotzenas y 2 parells de missas contants y sonants? ¿Es creu acá Sa Senyoria del jutjat d'instrucció del Parc, qu'els guanyem tant descansats y am tanta abundancia com els de *La Fulla*?

Oh, y lo pitjor del cas es, que l'auto de presó estava posat ja am garjola *inmediata* si no es feya la fiança desseguida: ¡com si fos cosa d'apar sempre pel món l'heretge Director d'aquet periódic ¡am mil duros á la butxaca! Al saber tal cosa ¡interessat, ja es digué desseguida per ell tot sol!

—¡Alanta, Dimoni! Lo qu'es avuy ja em torno á veure anant á dinar á la francesa á la torre del carrer d'Amalia. ¡Alabat siga el meu còsi Lucifer!

Mes am tot y aixó, com no està bé qu'un dimoni may s'atorrolli, va fer us de tots els recursos que li concedeix la ley en semblants casos pera demanar modificació de la fiança, y després de mil peripecies llargas de contar, conseguí...

!! Tres dias de capella!!

pera fer efectiva la reconegudissima fiança de 5.000 pessetas en metàllic. ¡Si á lo menos las admetessin en signol!

Y així estém. Com aixó era dimars, dimecres un, dijous dos y divendres tres: si per tot divendres no s'ha pogut fer la fiança de 5.000 missas efectivas (que ni els mills de pensar qu'aixó siga possible), dissapte al mati cap á la torre, á disfrutar, ¡y aixó qu'encare de bon tros no som al istiu!

Dijous ó divendres, agotant també tots els recursos legals, ja quedarà presentat al jutjat un escrit autorisat per advocat y procurador demanant rebaj de fiança y admissió de la personal, mes tractantse de persecucions de *La Fulla*, molt ens temém que... vamos, qu'ens sembla que ja fem olor de Gardunya.

Y dugas paraulas en serio per acabar. Si els

Jullosos y tots els nostros enemics creuen que amb inicuas persecucions tenen d'arredrarnos y amortiguar l'entusiasme per las nostras idees y el despreci per ells que sentim, s'equivocan de mitj á mitj. Tant des dintre la presó com desde fora escriurém y atacarem tot lo que creguem injust, y tingan per ben entés que tant bon punt com per culpa d'ells estiguem presos, comensarem una campanya en que li direm lladre am todas las llettras á qui ho siga, y respecte á immoralitats sortirà á relleuhir en las nostras columnas la vida pública y privada de molts sos disant ricatcos moralisadors quina vida es un pudrimenter d'inmundicia y quins mèrits son tan sols un may interromput gavadal d'actes vergonyosos.

ELECCIONS

Diurne es fan las eleccions de diputats, (a) pares de la patria, que tenen de procurar pera que visquem felissos tots els espanyols.

El govern y els homes públics que ocupan el poder, creguts de que son ells els que tenen el gran secret de fer la nostra felicitat, no perdonaran medi pera lograrla... fent guanyar als seus encare que siga á garrotadas contra els altres.

Y els partits d'oposició, desde el carca llanut fins al socialista endormiscat per las iglesias, tots volen també ferosos veure que tenen el nostro benestar á la mà, y que sols falta que prenguem á cada un d'ells per amo pera que poguem fer-los felissos am llangonissas.

Y, no obstant, igual qu'en aquella célebre reunió en que tots eran caballers y senyoras y va robarse una capa que no va pas tornar á sortir á pesar de la noblesa dels congregats, també la felicitat que tots y cada un dels partits militants volen donar al poble, algú la deu haver robada, y per ara ni surt ni res que s'hi assembli á pesar de la honrada política am que tothom professa las respectivas idees.

Y es qu'el principi d'autoritat, sistema en que descansan en més ó en menos todas las escuelas qu'avuy es disputan el predomini del món, és altament injust y no té rahó de ser y fa que no pugui may imperar la justicia en una societat civilizada al istil d'avuy.

Escoltéu al candidats: tots volen ferosos felissos; tots es volen sacrificar per nosaltros. Mes los qu'están al poder no fan més que reblar las cadenas de la nostra tirania, y els qu'están en l'oposició esperan ser al poder... pera fer lo meteix qu'els que actualment l'ocupan.

Bé es veritat que hi ha molt diferents gradacions dintre els aspirants á ser poder, y que l'absolutista del demócrata porta essencialissima diferencia en el modo de considerar y aplicar la llibertat política; mes sent una veritat com un temple, que la llibertat no es tal sense el complement de l'igualtat económica y del dret á la vida, sempre ens trobem que cap dels partits militants existents que disputan las actas de diputat, pot donar al poble sa verdadera emancipació, per més qu'un partit pugui y vulga donar-li molta més llibertat política qu'un altre.

Pera jutjar que es el sufragi universal tal com avuy es practica, res millor que recordar els següents parrafets de l'article *El Sufragi Universal*, del nostro llibre *Questions socials*.

Avuy, com abie y com demá, són sempre d'actualitat, y diuen aixís:

«El sufragi universal, llealment practicat, no és més qu'un pacte entre els poderdants y sos mandatarijs pera efectuar ó realisar tal ó qual acte ó cosa. Y ja se sab, y tenim dit y demostrat mil vegadas, qu'en tot pacte, pera que siga tal ó no resulti lleoni, precisa de tota precisió que las parts contractants estigan en igualtat de condicions pera poder pactar, en completa llibertat d'acció, y un altre per igual, pera formular el pacte. ¿Está avuy en igualtat de condicions pera formular el pacte l'elector y el qui pretent ésser elegit? Irrisori seria creure tal. Dividida la societat en dugas classes, explotadora l'una y explotada l'altra; privilegiada, rica, instruida, conservadora y tiránica l'una, tant com escarnida, miserable, ignorant, revolucionaria y tiranizada l'altra, no cap el pacte entre las dugas mentres no es borrar la desigual-

tat de facultats, la desigualtat de llibertat d'acció pera formularlo. Per aixó és que de fet, y es diga lo qu'es vulga, las classes privilegiadas imponen sos mandatarijs, qu'es tornan en sos amos y senyors, á las classes proletarias. No poden venir eleccions que no se senti parlar de imposicions d'amos de fàbricas, de caciquillos de poble, d'autoritats grans y petites, en favor de tal ó qual candidat. ¿Y pod el miser proletari quin pa de cada dia depend moltras vegadas del capritxo de qui li proposa el pacte y té assegurat lo dret á la vida quan menos per molt temps, pactar amb ell amb igualtat de condicions? Doncs encara hi ha més: quan, ademés de la tirania económica, es manté la farsa política y l'engany religiós pera millor enjuyrir al poble, quina ignorancia y fanatismes es fomenta sempre en be de las classes privilegiadas, ¿té d'acceptarse el sufragi universal fill d'aquest ordre de cosas com á verdadera manifestació de la soberania popular, com á indubtable suma de la voluntat de la majoria dels electors? Mil vegadas no. En tot acte públic d'una persona precisa que hi haja conciencia de lo que fa pera que l'acte siga valit. Tant és aixís, que fins en materia criminal al delinquent no se el castiga per l'acte en si, sinó pel coneixement que tenia á l'anar-lo á realisar del mal qu'amb ell podia fer. Doncs el cos electoral ignorant, aquell á qui s'enganyen en nom d'un Déu imaginari ó d'un rey quins pretinguts drets descansan en la usurpació y en la força, ó en nom d'unas classes privilegiadas quins interessos són el monopoli ó l'iniquitat, tampoc votant fa ús de sa soberania l'elector, com no fa ús tampoc del dret á la vida un remat de béns al entrar tranquilament per son peu á l'escorxador.

«No faltará qui á aixó contesti que l'obrer voti á altres obrers, á candidats de classe pera qu'es posin luego devant per devant de la classe explotadora. Bé: ¿y qué? ¿qué haurá guanyat amb aixó l'obrer? En primer lloc, la majoria dels obrers, sobre tot en las petites poblacions, estaré sempre impossibilitada de contrarrestar las influencias de las classes dominants, y el número de representants obrers, en relació al de sa classe, seria sempre molt petit, y baix base ficticia posaria de relleu la classe obrera sa indignitat elegit á sos butxins, y enredant el proletari militant en las llyuyas parlamentarias descuydaria sensiblement l'esperit revolucionari que li convé sostindre ab fermesa pera transformar el món. Segonament tothom sab cert que, encare que la classe obrera en un moment donat pogués imposar tots sos representants contraris á las actuals institucions políticas, religioses y económicas, tampoc aquestas es deixarian anllar pacíficament, y oposarian, com tantas vegadas han fet, á la farsa del dret escrit el dret de la farsa de las bayonetes.

«Resulta, doncs, miremo pel cantó que vulguem, y enfondint fins á las entranyas de l'institució qu'ens ocupa, qu'amb el sufragi universal de la societat burgesa may el poble productor manifestará sa soberania, sinó que sols la exercirá d'una manera nominal y enganyosa en l'únic acte en que precisament l'obligan á abdicar d'ella.

«Y si de las qüestions de fondo senyaladas, més que suficientes pera que l'obrer s'allunyi de l'engany de las urnas, passém á las qüestions de forma, de detall, de falsejament del sufragi, en una paraula, precisa ja haverse begut l'ententiment ó no tindre conciencia de lo qu'es fa per anar á votar en aquets temps que correm.

«Las desvergonyidas trampas an els coleges electorals, l'insolent proccatit am qu'es falsejan votacions á las meteixes barbas dels electors, la tranquila impudencia am qu'a las urnas de cristall se las hi deixa transparentar las més burdas maneres de multiplicar els vots als candidats ministerials ó als d'oposició convinguts, són datos que sobran per si sols pera fer apartar amb indignació la vista del sufragi universal que avuy se practica, si per un moment volguéssim suposar com si no existissin cap de las rahons fundamentals exposadas pera que l'obrer no vagi á votar.

«Es més: segons la nostra opinió, per las rahons fundamentals exposadas, no té de votar l'obrer socialista; per los repugnants rahons de detall qu'apartem d'exposar y que tothom coneix, cap partit adelantat tindria d'acudir á las urnas, quan menos per no ferse cómplice del falsejament del sufragi fins baix el punt de vista

legal. Convenus com està tothom qu hi veu una mica de que a poca diferencia no tenen de sortir més representants del poble, sigan de la classe qu es vulgan, qu aquell que vollo govern, qui vulga enderrocar la legalitat existent no té més remey qu acudir a altres terrenos molt diferents del camp electoral pera conseguirho.

»S'ens dirà qu els partits avansats acuden al sultragi com a medi d'agitar la opinió pública, mes a això hi hà que contestar qu aquesta opinió més s'agita am la propaganda y l'exemple revolucionari que perdent el temps dintre el parlamentarisme, cau de corrupcion dels homes y d'ensopament de las ideas emancipadoras.»

Manlleu 27 Febrer de 1895.

Amig company d'infern: Si dongués la casualitat de tenir un mortxo de gos, fassi el favor d'embarcarlo pel telegraf, perquè tenim un hidrófobo escapat d'algun convent de frares que podria ocasionar desgracias en gran.

Tota la setmana estava anunciant desde el cubell, qu en aquesta vila es volia establir una escola laica, de perdicio de las familias, y que'l diumenge els convidava, qu'ho diria tot clar y net.

Vingué el dit dia, y, fillets de Santissima Trinitat, se va posar a treure tota l'espuma de la boca, y dali que dali, que ja li dig que pobres de las beyatas que tenia el seu desota, perquè las devia posar com un gos moll, am la seva bula maligna y els seus crids infernals.

No li explicaré, disbarat per disbarat, lo que digné, perquè creg qu es tocat del bolet; però sí que dig dirli, perquè tothom se n'enteri, qui són els que buscan els desordres, injuriant y calumniant als que tenen tanta dignitat com ells y més prudencia, qu'era al Goro Gros y a la societat El Progre, allà abont volian plantejar l'escola laica, y després de mil injurias y tontadas dirigidas a dita societat, propias tant sols d'un estúpido, digué qu'eran vintitres els qu'ho portavan, y am la cara ja els coneceria, perquè per tot arreu se coneixen (jo creg, que parlava per ell, perquè, com no veteixen coin las personas...). Jels homes dignes y honrats, al veure'is, ja fejen per no sentir la fortor de sa asquerosa baba.

Després aconsellá, principalment a las donas, que s'oposessin per tots els medis, a que s'establís aquesta escola, y senyala que fessin una segona edició d'en Gabarro, és a dir, que quan vingues el professor no el deixessin entrar a la vila.

An això debèm dir, que considerant qu'els que farien això serian treballadoras ó treballadors explotats, germans nostros, nosaltros els aconsellem de que no ho fassin, no creyent consells d'un estúpido desvergonyit, dientli de passo que vinga ell a ferho, perquè no sé si sab qu'el tocino ens agrada molt.

Per acabar, suplico al senyor Alcalde que vetlli sobre aquest assumpte, perquè estem disposats a fer pagar cara a la festa als qu'ens insultin ó provoquin, y si és frare millor.

»Quin dia serà que podrem fer neteja de tanta bruticia?»

Fins a una altra, y salud, Pep, li desitja.

(A 308 307)

D'avuy en vuyt, ó siga divendres de la setmana entrant, s'efectuara en l'Audiencia la vista en judici oral y públic devant de jurats, de la causa d'Allela, formada per denuncia del rector y el vicari de dit poble, qu'estan citats per nosaltros a declarar junt amb altres vehins de la terra del bon vi clarat.

Els processats son el Dimoni gros y el quiera arcalde d'Allela quan es va realisar allí la vetllada que donà flog al procés, y el jutje municipal suplent en aquella meteixia época.

»Qu'els en sembla d'això de trobarse el Director d'aquet periódic assegut al banquet dels acusats, entre un jutje y un arcalde, sos coreus? Ni un santicristo am dugas pistolas ha de resultar una trinitat més estrambótica! Y, no obstant, aixis es veurá d'avuy en vuyt a l'Audiencia de Barcelona. Tramontanayres, aprofito la ganga d'un espectacle com aquet, que no es cosa de veurel sovint.

Am això, entesos. Y d'avuy en vuyt a l'Audiencia.

La Companyia Arrendataria de Tabacos, protegint a la monopolisadora de las cerillas, obliga als estanquers a acceptar, de grat ó per forsa, las condicions d'aquesta, baix pena de deixarlos cessants, arribant fins a fer tal injus-

ticia amb els cinc estanquers que constituiren la Junta ó Sindicat de son gremi.

Quan hi ha una huelga d'obrers, tot és parlar y perseguir las coaccions; mes si tot això ho fa una companyia poderosa com la Tabacalera, llavors tot està dintre del més perfecte dret.

Cau de lam un pobre y cridan: «Quin borratxo que n'hi há! — Vem borratxo un senyor, y diuen: — Té de nervis fort atac.»

Dissapte es celebraren am el jutjat municipal del districte de la Universitat dos judicis de faltas contra el director de LA TRAMONTANA per las set denuncias d'errores sofertas.

El fiscal demanà la multa de 75 pessetas per cada un, y, naturalment! aixis ho ha acordat el jutje.

Y nosaltros ens havem apelat de la sentencia...

Y fins a una altra.

La campanya electoral del partit socialista obrer no pod ser més desgraciada y ridicula de lo qu'els va resultant.

Al districte de las Aforas, eminentment obrer troba el buyt per tot, a Barcelona s'els rilan y a Vilanova els empatyan.

L'altra vegada obtingueren en la nostra ciutat la fabulosa suma de 75 vots. Diumenge ens temem qu no arribaran a tres dotzenas. Tals resultaran si acás els progresos fets en uns tres anys.

Naturals resultats de la politica de petitesas y d'odis que patrocinan tots els prohoms (!) d'aquet partit, constituït per un estat major qu'encara no ha pogut proporcionar cap soldat am tot y las circunstancias favorabilissimas que l'han favorecut.

Fins La Campaña de Gracia ja fou d'en Castelar com d'un mal esperit.

En son darrer número l'engegá a dida, per cert amb aplauso de tothom.

Ja era hora de qu un periódic que fou en son dia tant popular, acabés amb el republicanisme castelari d'apoyar a la monarquia.

Ara sols li falta qu en Lepas li clavi una bona empena pera que no es quedi enderrera...

Que ja veurán com s'hi quedará.

Tant felissas deuen prométrese las candidatas del partit obrer en las actuals eleccions de pares de la patria, que per lo que toca a la provincia de Barcelona ni tant sols s'han pres la molestia de fer la deguda proclamació de candidatas devant de la Junta provincial del Cens ni l'indis pensable nomenbrament d'interventors.

Y com això vol dir que ja estan segurs de que no tenen d'obtenir ni tant sols els vots pera posar en dubte si poden sortir ó no elegits, resulta la presentació de sas candidaturas, plenas per algunas circunscripciones, una ridiculesa de marca major que no sabem compondre com no volen treurese del demunt els candidats impossibles del partit obrer.

No és això fer una politica de fra, de tontada, capás per si sola de treure tota formalitat a l'intitulat partit socialista obrer y de fer que no voti a sos candidats ni aquell que siga patrocinador de sas ideas?

Lo que sols pod lograr el partit obrer am sa inexplicable conducta és posar en ridicul a la classe obrera, si algú, cregués que a ella representa l'esmentat partit.

Las cosas ó ferlas be ó no ferlas. Si el partit obrer vol anar a las urnas, que hi vagi enhonra, però formalment, y procurant abans tindre els elements indispensables per anarhi com els homes.

Fer lo que avuy fa, és jugar a eleccions com la quitxalla, y justificar que sos candidats mereixen esser rebuts com a Vilanova.

A cops de troncos de col.

Els dos candidats del districte de Tarrassa en las eleccions de diumenge tenen per nosaltros un significat especial que no podem per menos qu explicar als nostros lectors.

L'un, el dels monárquics, es el fabricant Alfons Sala, perseguidor dels obrers en aquella ciutat y denunciador del célebre cabás de petardos que per art de biribirloqui va sapiguer ell tot sol per confidencia secreta que no n'ha volgut donar may l'aygua clara ni la tórbole. Y

l'altro, el dels republicans, es el nostre particular amic Joan Salas Anton, que precisament fou l'advocat defensor d'aquells meteixos obrers atacats pel fabricant Alfons Sala.

De modo qu'els dos candidats qu'an el districte de Tarrassa es proposan lluytar són: l'un, un enemig dels obrers, l'altro, un desinteressat defensor.

Nosaltros no creyem am l'eficacia del vot ni en materia d'eleccions som partidaris, avuy per avuy, de res més que del retraïment més absolut pera no fer de ninot; més si algun obrer, am el districte de Tarrassa, pensa emetre son vot, tinga en compte que l'Alfons Sala, fabricant, és un explotador y un butxi de la classe obrera, y en Salas Anton un partidari del socialisme de càtedra y un defensor práctic dels interessos del treball en sas lluytas actuals contra el capitalisme.

Y en aquet meteix concepte tenim de consignar las nostras simpatias pels candidats de Catalunya Pi y Margall, Odon de Buen, Salmeron, Vallés y Ribot, Lostau y els del partit obrer, els últims en particular, per ser socialistas, si haguessin pogut y sapigut presentarse am la serietat y prestigi indispensables pera entaular aquesta classe de lluytas.

Durant aquets darrers vuyt dias han succedit dos fets dignes d'estudi pels homes pensadors. L'un a Barcelona; en que l'Inglés Mr. Willie matà al negociant Botill, y l'altro als Estats Units, en qu un secretari del arximillonari Mackay li tirà dos tiros ferintlo malament y després suicidantse.

En un y en altro cas es tracta d'un drama entre burgesos, però en qu el més petit es subleva contra el gros y es fa per la seva mà la justicia, segons sembla, perquè un y altro dels primers devien estar convenuts de que si ells no se la feyan, ningú els la faria tractantse de certs poderosos.

Aprengui, doncs, el poble en aquet trist exemple.

Nosaltros sentim pena pels morts. Però més commiseració y casi simpatia sentim pels matadors.

El gitanas aconasat Felayo, qu'en la marina de guerra espanyola sembla que parodia aquella frase de Barba Azul tiene un caton, sofreix averias tant sovint, que sembla destinat a navegar pel Bogatell, posar siti a la Vall d'Arán y bombardejar alguna fabrica de llangonissas de Vic ó algun celler de mistela de la provincia de Lleyda.

Ell prou en va costar de mils y mils de duros a la patria, però sembla qu ha resultat una fortaleza tant forta, qu'encara no va per mar ja li agala març y tenen de posarli desseguida mitjas solas y talons ó un estrenya-caps pels arsenals a fi de conservarho pera presentarlo al públic en las grans solemnitats, com aquella del 1.er de Maig del 91, que va servir aquí a Barcelona pera posar obrers a la barra.

La veritat és que per glorias com aquesta, amb esclups de gran tamany n'hi hauria ben de prou.

Y sortirian bon xic més barato.

Concurrísim es vegé en aquesta ciutat el passat diumenge l'enterro civil del nen Ling, fill dels companys E. Gros y Rosa Riús, cridant l'atenció pública el drap vermell de La Llum, que cubria la caixa mortuoria, las cintas de la societat Autònoma de Donas de Barcelona, l'anar el cotxe fúnebre sense la creu y amb els llums apagats, y el numerós acompanyament format per uns trescents proletaris, entre els quals hi havia bastantas donas.

Sorti la comitiva del carrer de l'Aurora, y pel de las Carretas, Cera, Botella, Padró y Carme, es dirigí a la Rambla, passant per ella fins al monument a Colon, y cridant poderosamente l'atenció de tothom, aquell exemple anti-gorgorisc donat per tants treballadors.

El diumenge darrer es feu en aquesta ciutat l'inscripció civil sense res d'aygua beneyta, d'un fill dels nostros companys Enric Bonet y Carme Fornés. Fou inscrit am el jutjat municipal amb els noms de Delio, Apeles y Arias.

A Capellades, s'ha fet la inscripció al registre civil sense bateig religiós, d'un fill del company lliurepensador J. Claramunt, posant.

li els noms de Fermi i Castro, fent pendre una rabietta més que regular a fullosos y rampalluts de sagristia.

La Societat Autònoma de Dones de Barcelona, celebrará reunió general ordinària diumenge 5 del corrent a las 4 de la tarde, en sa direcció del carrer de la Riereta, n.º 37, 3.ª, porta 2.ª, suplicant l'assistència de totes las associadas.

Demà dissapte, a las 9 de la nit, tindrà lloc al Saló Espanyol del carrer de las Ramalleras, un meeting anti-electoral, organísat per obrers dels que creuen qu'amb el vot no pot ferse res profit en favor de sa emancipació.

La societat de Fundidors en ferro de Girona, ha declarat huelga en la casa Planas, Flaquer y C.ª de dita ciutat, pel motiu de que, escassejant el treball, els operaris pretenían repartir-lo entre tots, y els amos volían despatxar a qui els hi dongués la gana.

En tots els actes de la burgesia y del proletari, té de veures el mal cor y l'egoisme de la primera, tant com la noblesa de sentiments y l'altruisme en el segon.

Desitjem qu'als companys fundidors de Girona els surti en bé sa bona acció.

La direcció d'aquesta societat es: carrer del Pavo, 2, 1.ª, Girona.

Al entrar en màquina aquest número, rebem un telegrama de la societat que diu:

«Huelga terminada. Satisfacción completa.»
La nostra enhorabona als fundidors de la inmortel ciutat.

L'ARISTOCRACIA

Hoy no se fin aquí, mañana si

«Pelons qu'ansa d la fresca; pelats que no teniu rals; mestra que patiu de gana; obrera qu'as moriu de fam y esteu carregats de deutes, que deveu al forn el pa, qu'havau de menja arengadas per no pòguer comprar carn, y en llog de vi bebeu aygua, y dormiu en un mal ja que hi teniu, en llog de palia, fullaraca y encenalls, y us teniu d'assenta a terra per no tenir ni un mal banc; no malehiu la sort vostra que per paga us ha tocat, puig que també hi han personas, y per cert de biana sang, que per tot arreu se troban perseguits com criminals, arribant a l'extrem critic de ser cridats als jutjats seny quasi la majoria comtes qu'ans signos estranyas volen pagar els seus comptes en comptes de pagam rals, no tenint en compte al ferho de que, si en contra no van... las pararia perjuicio.»

«... au fin, para de contar; miserables de la terra! Espanyols arrematats! Mireu a la aristocracia (aristocracia... d'encant, contempleu a la geni d'upa, moroseu de aquest mirall. La noblesa va per terra; a vuy nobles han cridat, a Madrid, devant del jutje per feishi equitja fanyant.

L'an, el viscomte d'rueste, que deu cent dituit mil rals! Al comte de la Romera per nou mil nou cents y tant; als comtes de la Corzana per més de quatre mil naps; D.ª Assumpció Ros de Oiano, cinch mil pesetas y en paus; Altra vegada el viscomte: aquesta yegona part li hauré més de brato, que, contat un siqueu llarg, son vuyt mil sis-cents pelats; el comte de Benomar, ditavt mil set-cents ayinas (i), venintne cinquanta en cap; després un duc, el de Sessa, qu'eu deu, si ma vaig errat, mil puyt contas am conquntat; y, per mes prompte acabar, dire que hi ha la comtesa de Lúgre, y que també hi ha la senyora baronesa de Castromont, y... acabat. Ja ho veureu: els aristocratas també saben estafar. Els pobres moitas vegadas ans hem de veure obligats

A mudar corrents de casa perquè no tenim treball o perquè am lo que un guanya no en té tant sols per menjar.

Però els, que van en cotxe; ella, que mantenen criats; els, que vesteixen am lupo, qu'am palico al brau, y qu'ostentan a l'esquena un or gros y colossal; que tenen tior de noble, que fan mil escarafalls del pobre que la miseria li obliga a abastiar el cap demanantlos sus almoynas per no mostrare a l'esquena estar d'eix modu al próxim es cosa que nò els escalt. Aixó qu'ho fessim nosaltros quasi fora natura; però els, l'aristocracia, eis de falta societat, que te digo yo, Qu'ellos, que corran un temps ben mais! Prou me sembla qu'algun dia trobareu voltant l'encant els pergamins d'aquets nobles per fer xavos de salfa. Al menos, si arais ha d'esser, millor com més aviat, qu'amb tanta excepció families ja n'estem més qu'emballats.

DORINGENO BARRTRINAGA

A la iglesia de Santa Agna d'aquesta ciutat, s'ens hi ha ficat un capella andalús a fer sermons de quaresma, qu'és un divertiment per la numerosa concurrencia que va allí a distreure el mal humor.

S'ha donat a parlar de qüestions socials, y ha tret a reluïr la escola econòmica catòlica, que ni és escola ni sab què vol dir economia, concretantse a dir mal dels lliberals amb un salero, que a Cristo li parlava de tu y feya esqueixiar de riure als espectadors.

Verament que si no tinguéssim tanta feyna, casi aniriam a sentir al tal esmolat predicador andalús.

¡Ohé tu mare! ¡Bendito sea er agüelo que te parió y la tia que te engendró!

En alguns punts d'Espanya s'han presentat aspirants a diputats, amb la denominació de catòlics y sense calificació politic.

Suposo que las candidaturas deurán estar impresas en una fulla.

Y a propòsit del catolicisme y la política.

El bisbe de Vich diuen qu'ha recomanat la candidatura del carli duc de Solferino, lo qui amb aquesta recomanació... y quaranta mil duros que s'hi gasta, creu qu'anirà a las Corts representant el terreno de las llangonissas.

Y, doncs, senyor Morgades, també es vostè ¡dig! sa ilustrissima, dels que carlisme y religió creuen qu'és tot igual!

Doncs, miri: ¡jo també!
Y pensar qu'els liberals tenim de pagar contribucions pera que cobrin aquets-homes!

La Fulla acaba d'inaugurarse a Madrid am l'espíada més colossal de que ja may més puga ésser capás un escrofullo.

Pels darrers dias del Carnaval passat, van denunciar per atacs a la moral, qu'és per ahont sempre comensan a aferrarse, un bal de màscaras qu'es donava al Liceo Rius. Va acudir allí la policia y detingué a moitas de las disfressas allí reunidas, qu'eran homes d'aquets que tenen l'estrafalari gust de disfressarse de dona y fer tota mena de muecas d'aquellas que fan riure de fastig a qui no té prou serietat pera resistirlas. Mes com d'aixó, qu'és del género simple, a faltar a la ley, hi va casi tanta distancia com d'un fulló a un veritable moralista, succehi que, portat l'assumpo al jutjat municipal pera celebrar el corresponent judici de faltas, el jutjat falla absolut als acusats y condemnant al representant de La Fulla Carlos Gutiérrez, al pago de las costas y a cinc dias d'arest, qu'era lo qu'el demanava pels altres.

¡A lo menos a Madrid, els acusats van tenir la xirpa de qu'el representant fullós s'hagués fet part en causa! D'aquet modo ray, prou riuriam nosaltros si aquí ho fessin també d'aquesta manera. ¡Com que llavors al cap y al fi cada

causa qu'ens fan seguir s'els tornaria una condemnna per calumnia, am pago de costas y danys y perjudicis y tot!

Vaja, qu'els dono el pèsam per aquesta ensopegada tant tremenda.

Y desitjo qu'és fassin part en causa am las mevas, pera qu'els passin cosas molt pitjors qu'aquestas.

Am tot y que llegint la noticia de lo passat a Madrid, digan alguns periòdics qu'el jutje municipal del districte del Hospital de la coronada via dicta aquella sentència dando una muestra de independéncia a que nos tiene poco acostumbrades la magistratura española.

A Premiá de Mar s'està ballant un walt de socies entre els del Ateneu, perquè l'encarregat de la biblioteca, home que deu tenir un ull de poll al cervell ó encetada la llaga de la crosta de baix, volent salvar l'animesa dels lector d'aquella corporació, ha suprimit d'allí LA TRAMONTANA, cosa qu'els desllanegats li censuran altament.

Jo defenso en aquet cas al burinot de la fé, reconeixent que té dret a fer lo que li dongui la gana... en totes las sevas cosas.

Y suposo qu'el bon home ja deu procurar també l'eseu l'Ateneu de Premiá de Mar.

El ruc negre vic... ¡jarril del Vendrell, acaba de fer tal etzegallada desde la trona, que si tingués una miqueta de seny, se n'hauria de donar vergonya.

Occupante, el dividendes passat, del meeting qu'el diumenge anterior es feu en aquella població prenenthi part el Director d'aquet periòdic, tingué la reconsgradissima barra d'afirmar sens més ni més, que... escoltin algo de lo que va dir, paraulas textuales:

—El meteix qu'aquets dos que van venir diumenge a predicar la igualtat, es a dir, lo que no pod ser. Si vegéssiu, COM JO HE VIST, qu'aquets predicadors viatjan en cotxes de primera classe... ¡sabéu per què van servir els quartos que van recullirse en aquella safata? Doncs van servir per un bon sopar.

¡Malvinatge el gos de sant Roc y el porc de sant Antoni y el burro de sant Josep y el be de sant Joan y el dragó de sant Jordi y tots els animals dels sants haguts y per haver! ¡Es creu acas aquell escura-conciencias qu'els diners de las salatas de las reunions obreras fan el meteix camí qu'els qu'és tiran a las bacinas dels sants y a las caixetas de las animas? ¡Burrrang de bòlit de color de sutje!

Y què en direm d'alló que diu qu'ELL HA VIST viatjar als citats propagandistas en cotxes de primera class? Si per cada mentida hi ha set anys de purgatori y el vicarri del Vendrell las enfila per aquet cantó en sos sermons, prou anirà socarrimantse la seva animeta fins molt més enllá del sigle 94.376.

Es aixis com voléu convencé als vostros feligresos de la bondat de las vostros doctrinas y de la noblesa dels vostros procediments?

Lo qu'és aixó es... ferlos menjar garrofás a tot hora.

¡Com que ja saben am qui tractan!

XARADA

Una lletra es la primera, igualment es la segua, posada es la tercera, y el meu total sens fallera es carrer de Barcelona.

G. BARBERA Y CAROL

TRENCA-CLOSCAS

A E I O U
Q R B

Formar amb aquestas lletres el nom d'un carrer de Barcelona.

GUILLEM TORRES

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: Se-ce-ro. — Logogrifo numérico: Floresta, Tortosa, Alella, Olesa, Lloa, Ter, Os, F. — Mudansa: Llana, Lluna. — Trenca-closcas: Lo relleto del Montseny. — Gerogrifo: Deu menis dos cinco igual a zero.

Impremta de L'Avenc, Ronda Universitat, 4, Barcelona